

Ĉar la kongresa skemo prezentis la eblon okazigi liberajn diskut-grupojn estis planata diskutgrupo pri „Sociaj ŝanĝoj kaj la lingva problemaro en la nuna tempo”; koncerna anonco aperis en la kongresa horaro kaj sur la informtabulo.

Specialaj invitiloj estis prezentataj en angla kaj franca lingvoj en personaj renkontoj aŭ per la kongresa oficejo al difinitaj kongresanoj kiuj povis interesiĝi pri la temo kaj la kunveno. Ĉi tiu okazis la 28an, vespere.

Ĉeestis dek naŭ personoj el Brita Gviano, Britujo, Germanujo, Hindujo, Jugoslavio, Nederlando kaj Usono. Prezidis d-ro William Solzbacher. La diskutoj evoluis en angla kaj esperanta lingvoj kaj estis fiksitaj per sonrubando per la afabla helpo de la kongresdirekcio.

Post enkonduko de la prezidanto pri la internacia lingvoproblemaro dum la pasintaj tridek jaroj kaj la nuntempa evoluo el sociologia vidpunkto, s-roj A. K. Datta, A. Charles (Brita Gviano), P-ro Th. de Vletter kaj C. J. Keur (Nederlando) pridiskutis diversajn aspektojn de la koncerna temo kaj la bezonon je internacia lingvo kaj la kvalitoj necesaj kaj dezirindaj por lingvo tia.

D-ro Solzbacher kaj Keur ankaŭ raportis pri la laboro de la „Internacia Komisiono Esperanto kaj Sociologio”, pri ĝia kunveno en Kopenhago en la komenco de aŭgusto, kaj pri projektoj por la estonteco.

Telegramo estis ricevita de Prof. Prins, prezidanto de la Nederlanda sekcio de Int. Kom. Esp. k. Socl. kaj de la Kongresa Kontakt-komitato, kiu bedaŭris esti malhelpita ĉeesti la kunvenon kaj proponis specialan kunvenon por la sekvanta tago kun d-ro Solzbacher kaj Keur.

Mag. Sigismundo Pragano, docento de Esperanta kaj Rumana lingvoj en la Universitato de Amsterdam informis interalie per trafa alparolo pri la eduka kaj scienca uzo de la mondlingvo Esperanto.

Riĉenhava ekspozicio de verkaĵoj en Esperanto, speciale en la kampo de sociaj sciencoj, estis prezentata de d-ro W. P. Roelofs nome de la redakcio de Scienca Revuo kaj de I.S.A.E.

Diversaj parolantoj esprimis la deziron ke

- A. pli granda atento estu donota en sociologia esplorado al la sociologio de la lingvo, kaj
- B. al sociaj tensioj kaŭzitaj de la rivaleco de lingvoj;
- C. al la leviĝo kaj malleviĝo de la prestiĝo de lingvoj kaj
- D. al lingvo-diskriminacio de kiu la malgrandaj nacioj kaj la nacioj en la Malproksima Oriento kaj la Proksima Oriento estas la viktimoj.

Pri la kunveno de la diskutgrupo pri „Sociaj Ŝanĝoj kaj la lingva problemaro” aperos mencioj en la oficiala kongresraporto.

Resume: Atento estis petata kaj vekata en vasta rondo de sociologiistoj por la lingva problemaro en la socio kaj por la internacia lingvo

Esperanto. Ŝajnas trafa metodo ke okaze de grandskalaj kunvenoj kelkaj esperantistoj partoprenas kaj uzas la cirkonstancojn por atentigi pri la taŭgeco de Esperanto en ordinaraj fakaj kontaktoj, sed ankaŭ por aŭdigi per esperanta konversacio ke la lingvo funkcias kaj belsonas.

Je la fino de la amsterdama kongreso sekvis en la universitata urbo Leiden en la hejmo de prof. d-ro J. Prins kunveno de la Int. Komisiono „Esp. k. Sociologio” por priparoli la diversajn realigitajn agadojn nome (a) dum la Universala Kongreso de Esperanto en Kopenhago, kaj speciale (b) dum la Internacia Sociologia Kongreso en Amsterdam, kaj (c) por interkonsiliĝi pri paŝoj farotaj en la venontaj monatoj.

C. J. Keur.

341.12(041) = 089.2

INTERNACIAJ ORGANIZOJ INFORMAS EN ESPERANTO

Lastatempe aperis du prospektoj presitaj en Esperanto kaj eldonitaj de du gravaj internaciaj organizoj, ambaŭ kun adreso: Genève, Svisujo. Ili estas:

La Internacia Labor-Organizaĵo (ILO), en kiu 70 ŝtatoj estas membroj, kaj en kiu el ĉiu lando la laboristoj havas 1, la labordonantoj 1 kaj la registaro 2 reprezentantojn. ILO ellaboras konvenciojn pri labor-kondiĉoj.

Interŝtata Komitato por Eŭropa Migrado (IKEM), en kiu 26 ŝtatoj estas membroj, kaj kiu faciligas al superflua loĝantaro en Eŭropo elmigri transmaren.

Ke tiuj du gravaj organizoj nun uzas Esperanton por informado ŝajnas esti rekta sekvo de la bona kunlaboro inter UEA kaj Unesko.

373.62(437.1) „1705/1955”

La Alta Teknika Lernejo en P r a h a rememoris solene en Novembro 1956, ke antaŭ 250 jaroj estis tie fondita la unua t e k n i k a l e r n e j o, do multe pli frue ol en la najbaraj landoj. Ĝi estis la unua profesiula lernejo en la Ĉeĥa Regno. Ĝi establiĝis la 30-an de Januaro 1705 laŭ la iniciato de Ing. Chr. Jos. Willenberg, kiu prezentis la proponon al la imperiestro Leopoldo. La fonda dokumento, datita en Wien la 18-an de Januaro 1707 kaj ekipita per la imperiestra sigelo, portas la subskribon de imperiestro Josefo I-a. Ambaŭ dokumentoj estas redaktitaj en ĉeĥa lingvo.

Por celebri tiun ĉi datrevenon, la Ĉeĥoslovaka Akademio de la Sciencoj eldonas (ĉeĥlingve) memorigan verkon kun la titolo:

„Ducent kvindek jarojn teknikaj lernejoj en Praha”.

Dr Artuŝ Sykora, (Prezidinto de la Akademio de Laboro de Masaryk).